

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/30/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113221936
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3113221936.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Debt Finance AG, so sídlom Alpenstrasse 2, CH-6300, Zug, Švajčiarsko, IČO: CHE-100.023.266, právne zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, P.O.BOX 205, Bratislava, proti odporcovi: H. Y., bytom F. XXX/XXX, V., za účasti vedľajšieho účastníka konania na strane odporcu: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Petrovská 10, Skalica, IČO: 42 264 154, právne zastúpený JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom Nám. Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, o zaplatenie 4.210,94 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 13C/404/2013 - 87 zo dňa 08. októbra 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu vo výške 16,69 Eur, k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Jozefa Kempa, do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

odôvodnenie:

V záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 1.394,52 Eur spolu s 8,75% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.394,52 Eur od 05.10.2012 do zaplatenia, vo zvyšku návrh zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania. Zároveň rozhodol o povinnosti navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy právneho zastúpenia vo výške 107,34 Eur. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ust. § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 100 ods. 1, § 101, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ďalej ust. § 4 ods. 1, až 4 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj ust. § 3 ods. nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. a ust. § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.). V časti odôvodnenia rozhodnutia o náhrade trov konania konštatoval, že navrhovateľ v návrhu na začatie konania požadoval od odporcu sumu 4.210,94 Eur s príslušenstvom, pričom priznaná mu bola suma vo výške 1.394,52 Eur, čím pomer úspechu a neúspechu navrhovateľa v tomto konaní predstavoval 33,12 % ku 66,88 %, na základe čoho úspešnejším účastníkom sa stal odporca, ktorého čistý úspech dosahoval v konaní 33,76 %. Odporca si však trovy konania neuplatnil, a preto mu ich náhrada nebola priznaná. Trovy konania si uplatnil vedľajší účastník na strane odporcu, a to vo výške 317,95 Eur, pričom trovy jeho právneho zastúpenia pozostávali z odmeny právneho zástupcu vo výške stanovenej v zmysle ust. § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhláška), t.j. vo výške 151,05 Eur a paušálnej náhrady režijných výdavkov. Právnomu zástupcovi navrhovateľa v zmysle uvedeného priznal odmenu za 2 úkony právnej služby, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia a písomné podanie - vyjadrenie zo dňa 24.03.2014. V súvislosti s tým pripomenul, že trovy konania je navrhovateľ povinný zaplatiť právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcu v zmysle ust. § 149 ods. 1 O.s.p., a to v celkovej výške 33,76 % zo sumy 317,95 Eur, t.j. vo výške 107,34 Eur.

Proti tomuto rozsudku, jeho výrokovej časti, ktorou súd prvého stupňa zaviazal navrhovateľa zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania, podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, nakoľko s vymedzenou časťou rozhodnutia nesúhlasil. Na úvod zdôraznil, že zákonodarca mal v úmysle vytvoriť priestor na vstup subjektu, ktorý bude aktívne chrániť spotrebiteľov v tzv. spotrebiteľských súdnych sporoch. Ďalej pripomenul, že v prípade spotrebiteľských zmlúv s účinnosťou od 01.05.2014 právny poriadok určuje orgánu rozhodujúcemu o nároku vyplývajúcom zo spotrebiteľskej zmluvy povinnosť prihliadať na premlčanie či inú zákonnú prekážku, na základe ktorej nemožno priznať plnenie i bez návrhu. Zastával preto názor, že odporca ako spotrebiteľ by dosiahol v konaní rovnaký úspech bez pričinenia vedľajšieho účastníka, keďže tento neuviedol žiadne skutočnosti ani právne argumenty, ktoré by súd prvého stupňa viedli k predmetnému rozhodnutiu alebo na ktoré je súd povinný prihliadnúť z úradnej povinnosti. Vedľajší účastník podľa jeho názoru neposkytol spotrebiteľovi žiadnu ochranu, svojím pôsobením nenaplnil podstatu svojej činnosti predpokladanú zákonodarcom a jeho účasť v konaní tak označil za zbytočnú. Uviedol, že súd nemôže uložiť účastníkovi konania povinnosť hradiť také trovy, ktoré druhý účastník vynaložil zbytočne s tým, že predpokladom priznania náhrady trov konania v konaní úspešnému účastníkovi je účelnosť trovy vynaložených na uplatňovanie alebo bránenie práva. Mal za to, že je potrebné rozlišovať medzi právom na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc, v súvislosti s čím poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 M Cdo 1/2014, ako aj nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 3259/11, III. ÚS 3303/11 a I. ÚS 988/12. Zároveň spochybňoval spôsob vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktorý označil za neadresný, uskutočnený len oznámením o vstupe do konania so žiadosťou o doručenie návrhu, a to všetko bez akejkoľvek znalosti predmetu konania len predpokladajúc podľa navrhovateľa, že ide o spotrebiteľský spor, pričom neraz ide o právoplatne skončené veci. Takáto neznalosť predmetu konania podľa jeho názoru neumožňuje chápať záujem vedľajšieho účastníka na výsledku sporu, ak nemá základnú vedomosť o tom, aké právo a právo koho má ako subjekt na to zriadený chrániť. Okrem toho obrana odporcov v jednotlivých konaniach spočíva v paušálnych úkonoch, pričom v každom konaní je vedľajší účastník zastúpený právnym zástupcom bez zreteľa na právnu či skutkovú náročnosť. Súdu prvého stupňa vytykal, že sa nezaoberal hodnotením postupu navrhovateľa, ktorý sa na jednoduché podanie nechal zastúpiť advokátom, ale vo vzťahu k uplatnenej náhrade trov konania možno jeho krok hodnotiť ako neefektívny a trovy konania, ktoré vznikli, ako vynaložené neúčelne. Na podporu svojej argumentácie spomenul uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2SŽi/10/2014 a sp. zn. 6 M Cdo 5/2013, uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/465/2013, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/91/2012 a uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/207/2014. Považoval za zrejmé, že ak vedľajší účastník ponúka svoje služby na ochranu a pomoc spotrebiteľom, mal by byť dostatočne personálne a finančne vybavený, aby mohol svedomito vykonávať svoju činnosť. Rovnako zdôraznil, že ak chce vedľajší účastník zdieľať procesný neúspech hlavného účastníka, mal by byť ochotný zdieľať aj jeho procesný neúspech v spore. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmeniť tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu sa náhrada trov konania nepriznáva. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby spolu s režijným paušálom celkom v sume 83,57 Eur.

K podanému odvolaniu sa vyjadril vedľajší účastník na strane odporcu, ktorý mal za to, že zmysel vedľajšieho účastníctva sa v predmetnom konaní naplnil, keďže odporcovi ako spotrebiteľovi bola poskytnutá skutočná pomoc v spore. Čo sa týka dôvodnosti náhrady trov právneho zastúpenia, poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/177/2013 - 61 zo dňa 28. októbra 2013. Zdôraznil, že judikatúra Európskej únie nevidí žiadny dôvod na neposkytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe, pričom procesná aktivita vedľajšieho účastníka v predmetnom konaní evidentne súvisela s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov. Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu. Považoval za nevyhnutné uviesť, že navrhovateľ naďalej používa zmluvnú podmienku právoplatne určenú za neprijateľnú a nielenže tak porušuje zákonný zákaz používania tejto klauzuly, ale takého konanie je aj na úkor kvality a očisty verejného života. Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí, pričom takýmto zástupcom môže byť i advokát. Na záver konštatoval, že navrhovateľ sa vo svojom odvolaní snaží o presadenie diskriminačnej zásady, v zmysle ktorej vedľajší účastník nemá mať právo na náhradu trov právneho zastúpenia, nakoľko je združením založeným za účelom ochrany spotrebiteľa, pričom navrhovateľ si bez akýchkoľvek pochybností uplatňuje náhradu trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu, a to aj napriek skutočnosti, že predmetom jeho podnikateľskej činnosti je

aj činnosť podnikateľských, organizačných a ekonomických poradcov. Na základe uvedeného navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdiť a zaviazať navrhovateľa povinnosťou zaplatiť mu náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby spolu s režijným paušálom v celkovej výške 83,57 Eur.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. z týchto dôvodov:

Odvolaním navrhovateľa bol rozsudok súdu prvého stupňa napadnutý iba vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu, preto odvolací súd preskúmaval iba túto odvolaním napadnutú časť rozhodnutia a rozsudok súdu prvého stupňa vo zvyšnej časti ostal právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

Podľa ust. § 93 ods. 4 veta prvá O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník.

Podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Náhrada trov sporového konania je ovplyvnená zásadou úspechu vo veci a zásadou zavinenia. Zmyslom zásady úspechu vo veci, ktorá sa uplatní aj v tomto prípade, je priznanie trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva tomu účastníkovi konania, ktorý vo veci dosiahol procesný úspech.

Odvolací súd považuje rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti rozhodnutia o náhrade trov vedľajšieho účastníka na strane odporcu v zmysle vyššie citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku za správny, vychádzajúc z pomeru úspešnosti účastníkov v konaní, keď navrhovateľ bol v konečnom dôsledku úspešný v rozsahu 33,12 % a neúspešný v rozsahu 66,88 % (z pôvodne uplatnenej istiny vo výške 4.210,94 Eur s príslušenstvom bol odporca rozsudkom súdu prvého stupňa zviazaný k povinnosti zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 1.394,52 Eur s príslušenstvom). Za danej procesnej situácie je aplikácia ust. § 142 ods. 2 O.s.p. o pomernom rozdelení trov pri rozhodovaní o povinnosti ich nahradiť aj z pohľadu odvolacieho súdu primeraná, pričom odvolací súd konštatuje, že pri stanovení konečného rozsahu, v ktorom má odporca a vedľajší účastník na strane odporcu voči navrhovateľovi právo na náhradu trov konania, postupoval súd prvého stupňa správne, keď vyššie špecifikované percentuálne hodnoty procesného úspechu navrhovateľa a odporcu od seba odčítal. Uvedeným spôsobom správne dospel ku končenému výsledku 33,76 %, ktorým následne vynásobil sumu trov právneho zastúpenia pôvodne prísluňajúcu vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu (317,95 Eur), keďže samotný odporca si trovy konania neuplatnil, a vypočítal tak konečnú sumu náhrady trov konania titulom trov právneho zastúpenia vo výške 107,34 Eur.

Odvolací súd sa tak nestotožnil s námietkami navrhovateľa, že vedľajší účastník ako spotrebiteľské združenie musí nevyhnutne disponovať personálnym aparátom, u ktorého je daná odbornosť v oblasti práva, čo má byť okrem iného dôvodom na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia tomuto subjektu. Odvolací súd tak nepovažoval za správnu právnu úvahu, v zmysle ktorej trovy konania vedľajšieho účastníka, aj s prihliadnutím na vyhodnotenú jednoduchosť sporu, nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. V danej súvislosti totiž treba zohľadniť, že ak aj vedľajší účastník vo svojich podaniach používa opakujúce sa argumenty vychádzajúce zo súdnej praxe, Občiansky súdny poriadok takýto spôsob obrany nevyklučuje a zároveň nemožno prehliadnuť, že druhá procesná strana v obdobných právnych sporoch na uplatnenie svojho práva formou návrhu na vydanie platobného rozkazu používa rovnakú (takmer totožnú) argumentáciu, čo je odvolaciemu súdu známe z úradnej činnosti. Okrem uvedeného je samotnú účelnosť trov podľa názoru odvolacieho súdu potrebné posudzovať predovšetkým vo väzbe na výsledok sporového konania, v ktorom odporca v konečnom

dôsledku dosiahol procesný úspech vo väčšom rozsahu ako navrhovateľ. Účelné trovy vedľajšieho účastníka v konaní pred súdom prvého stupňa aj podľa názoru odvolacieho súdu vznikli titulom právneho zastúpenia s tým, že súd prvého stupňa správne pri určení výšky trov právneho zastúpenia patriacich vedľajšiemu účastníkovi postupoval podľa príslušných ustanovení vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Odmena bola vyčíslená riadne a včas, a preto sa v tejto časti odvolací súd stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa tak ako to predpokladá ust. § 219 ods. 2 O.s.p.

Skutočnosť, že aktuálne platná právna úprava ukladá konajúcemu súdu v spotrebiteľských veciach povinnosť z úradnej povinnosti prihliadnuť okrem iného i na premlčanie uplatnenej pohľadávky, odvolací súd na rozdiel od navrhovateľa nepovažoval za dostatočný podklad pre formuláciu záveru o neúčelnosti trov konania vynaložených zo strany vedľajšieho účastníka. Vznesenie námietky premlčania možno aj napriek aktuálnemu zneniu ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa naďalej považovať za štandardný spôsob procesnej obrany dotknutého účastníka (hoci v danom prípade bola táto vyhodnotená ako nedôvodná), čo platí obzvlášť pri zohľadnení toho, že v čase vznesenia námietky premlčania vedľajším účastníkom, t.j. dňa 26.03.2014, citovaná právna úprava neexistovala, nakoľko k doplneniu predmetného ust. § 5b do zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa došlo až jeho novelou č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 13.06.2014.

Odvolací súd konštatuje, že nepriznanie trov vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu by znamenalo porušenie princípu rovnosti zbraní v občianskom súdnom konaní. Občiansky súdny poriadok totiž vo svojich ustanoveniach nevyklučuje, aby účastník hoci aj odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastúpením. To sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom, nakoľko vedľajší účastník má v zmysle vyššie citovaného ust. § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Pokiaľ je tak prípustné, aby samotný navrhovateľ bol právne zastúpený v konaní, ktoré podľa jeho názoru nespĺňa znaky právne zložitejšieho sporu, a v prípade svojho procesného úspechu, prípadne zavinenia zastavenia konania odporcom, mu bola priznaná náhrada trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, môže si aj vedľajší účastník na strane odporcu vychádzajúc z ust. § 93 ods. 4 O.s.p. zvoliť právneho zástupcu, ktorý ho bude v konaní zastupovať a ktorému pri splnení zákonných predpokladov rovnako prislúcha právo na náhradu trov právneho zastúpenia, ak tu nie sú iné okolnosti hodné osobitného zreteľa, pričom takéto iné okolnosti v prejednávanej veci odvolacím súdom zistené neboli.

Preto bol rozsudok súdu prvého stupňa v časti rozhodnutia o priznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu ako vecne správny potvrdený.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., kedy vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, ktorý bol v odvolacom konaní procesne úspešný a trovy odvolacieho konania si riadne uplatnil, bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania voči neúspešnému navrhovateľovi vo výške 16,69 Eur, a to za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 02.01.2015 podľa ust. § 13a ods. 2 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov - vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny, t. j. vo výške 8,30 Eur (v danom prípade odvolanie bolo podané len proti výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu, teda rozhodujúca je suma, ktorú žiadal ako nárok uplatňovaný v odvolaní, a to trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 107,34 Eur), k tomu príslušný režijný paušál vo výške 8,39 Eur podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.